

se opětovně prohlašuje, že se ustanovením § 4 cit. zákona mění, pokud jde o případy spadající pod § 105 ústavní listiny, předpisy § 3 zákona č. 3 z r. 1918, že podle § 4 zákona č. 217 z r. 1925 nemůže spor o příslušnost mezi řádnými soudy a nejvyšším správním soudem již povstati a že se strana v těchto případech nemůže dovolávati zakročení konfliktního senátu (vide: zprávu ústavně-právního výboru poslanecké sněmovny Národního shromáždění 1924 I. volební období 10. zasedání tisk 4974 str. 2 a 4, a zprávu ústavně-právního výboru senátu Národního shromáždění 1925 I. volební období 11. zasedání tisk 2167 str. 2 a 3). I když tedy v souzeném případě nejvyšší soud odmítl pro nepřipustnost pořadu práva žalobu navrhovatelky o bezúčinnost rozhodnutí rozhodčí komise z důvodu, že prý tu nejde o věc patřící podle § 105 ústavní listiny do kompetence řádných soudů, a když pak nejvyšší správní soud odmítl — ve směrech uvedených svrchu pod a) — navrhovatelčinu stížnost do rozhodnutí rozhodčí komise z důvodu, že tu jde o takovou věc, nemůže navrhovatelka vzhledem k ustanovení § 4 zákona č. 217/1925 důvodně tvrditi, že vznikl mezi nejvyšším soudem a nejvyšším správním soudem záporný kompetenční konflikt, jehož řešení by náleželo do kompetence konfliktního senátu. II.) Pokud nejvyšší správní soud odmítl stížnost navrhovatelčinu do rozhodnutí rozhodčí komise z důvodu, že stížnost je opožděná (vide svrchu sub b), není na straně nejvyššího správního soudu splněn předpoklad stanovený v § 4 zákona ze dne 2. listopadu 1918 č. 3 sb. z. a n. pro vznik záporného konfliktu kompetenčního mezi nejvyšším soudem a nejvyšším správním soudem, totiž výrok nejvyššího správního soudu, kterým tento tribunál popřel svou příslušnost k rozhodování o věci naň vznesené, když nejvyšší správní soud odmítl v tomto směru jen proto jednati věcně o stížnosti k němu vznesené, že stížnost nebyla podána v zákonné lhůtě. Nejde tudíž ani v tomto směru o záporný kompetenční konflikt, jaký mají na mysli ustanovení §§ 3 a 4 zákona č. 3/1918. Z těchto úvah plyne tedy, že se navrhovatelka dovolala neprávem konfliktního senátu a bylo proto její návrh zamítnouti jako nepřipustný.

II. Příslušným rozhodnouti o nároku na náhradu škody způsobené obcí v Čechách nedostatečným uložením vyklizených věcí (§ 5 zákona ze dne 31. března 1925, č. 51 sb. z. a n.) jest úřad správní, o výši této náhrady řádný soud.

(Rozhodnutí senátu pro řešení konfliktů kompetenčních ze dne 11. prosince 1930, č. j. 665/30).

Senát pro řešení kompetenčních konfliktů uznal o návrhu zemského úřadu v Praze na rozhodnutí kompetenčního konfliktu, jenž vzešel tím, že tento správní úřad popřel příslušnost politických úřadů k rozhodování o nároku Jindřicha H-a na náhradu škody způsobené obcí H. v Čechách (jejími policejními orgány) nedostatečným uložením vyklizených věcí (§ 5 zákona č. 51/1925), ačkoliv před tím nejvyšší soud v Brně uznal, že tato věc nepatří na pořad práva, právem:

Příslušným rozhodnouti o nároku na náhradu škody jest úřad správní, o výši této náhrady řádný soud.

Důvody:

Podle § 5 (1) zákona ze dne 31. března 1925 čís. 51 sb. z. a n. o odkladu exekučního vyklizení místností jest, nemá-li ten, kdo byl vystěhován z dosavadních místností, kam by složil své věci, povinna obec, ve které dojde k vystěhování, neprodleně řádně uložit vyklizené věci potud, než jimi oprávněný naloží jinak. Důvod, pro který tato povinnost byla uložena obci, nelze hledati jen v úmyslu, zajistiti uchovatele vyklizených věcí, nýbrž především v úmyslu zabezpečiti veřejný klid a pořádek, jakž plyne z této úvahy: Zákon ze dne 31. března 1925 čís. 51 sb. z. a n., který tím, že připouští odklad exekuce vyklizením najatých neb užívaných místností, jest sám opatřením ve prospěch nájemníků, byl vydán za platnosti zákona o ochraně nájemníků, tedy v době, kdy zákonodárce přiznává nájemníkům zvláštní ochranu. V této době nutno počítati s tím, že ponechání vyklizených věcí exekučně vystěhovaného nájemníka na veřejném prostranství, zejména slouží-li toto účelům komunikačním, mohlo by — vedle újmy pro obecnou frekvenci — způsobiti veřejné pohoršení hospodářsky slabých vrstev a vyvolati jejich projevy rušící veřejný klid a pořádek. Jest proto legislativní motiv ustanovení, jímž se obci ukládá, by se neprodleně o uložení vyklizených věcí postarala, spatřovati i ve snaze, by se ohrožení veřejného klidu a pořádku předešlo. Je-li však zmíněná povinnost uložena obci také k vůli zachování veřejného klidu a pořádku, náleží tato povinnost do rámce úkonů policie místní (§§ 28, 59 a 60 čes. obec. zřiz.), které má na zřeteli ustanovení § 37 čes. obec. zřízení. K prostředkům policie místní ve smyslu právě citovaných zákonných ustanovení počítati jest nejen policejní rozkazy a zákazy, nýbrž i jiná opatření k dosažení policejního účelu, jakž plyne z této úvahy: Zákon ze dne 14. července 1927 čís. 125 sb. z. a n. o organisaci politické správy zabývá se v hlavě prvé, části prvé pojmem »policie« a ustanovuje ve článku 2. odst. (1): »Ministerstvo vnitra a politické úřady jemu podřízené jsou povinny — pokud to není neb nebude uloženo jiným úřadům nebo orgánům — bděti nad veřejným pořádkem, klidem, bezpečností a veřejnou mravností a odvracet v tomto směru všeliká nebezpečnosti i odstraniti nastalé poruchy« a ve článku 3 odst. (1): »Za účely uvedeny v článku 2. mohou politické úřady ve svých úředních obvodech vydávati — vyjma příkazy nutné a neodkladné se schválením zemského úřadu — příkazy a zákazy v zájmu veřejném nutné, jak ve způsobu všeobecných nařízení, tak i pro jednotlivé případy, a mohou na nedbání takových příkazů a zákazů stanoviti tresty...« Při řešení sporné otázky nezáleží však na tom, jak vymezen jest pojem policie v právě uvedené normě, ani jak se ustálil celkem všeobecně ve století XX., nýbrž rozhodné jest, co rozumělo »policií« obecní zřízení české. Při výkladu výrazu »policie«, používaného v českém obecním zřízení, jest uvážiti, že jde o zákon ze šedesátých let minulého sto-

leti, kdy pojem »policie« vykládán byl mnohem širěji, než se ustálil v době pozdější a kdy do kompetence policejní spadal nejen dozor nad zachováním (obnovením) policejně bezvadného stavu (t. zv. policie vrchnostenská), nýbrž i péče o udržení (zlepšení) tohoto stavu (t. zv. policie veřejné péče). Použil-li tedy zákonodárce v § 37 obec. zřízení výrazu »policie místní«, jest pojmu tomu rozuměti v širším právě zmíněném smyslu, t. j. že policií jsou nejen vrchnostenská správa, nýbrž i péče o náležité splnění věcných úkonů uložených obci. Týž názor ohledně výkladu pojmu policie ve smyslu čes. obecního zřízení vyslovil i bývalý správní soud ve svém nálezu ze dne 25. září 1913 čís. 4068, Budw. čís. 9764 A/1913 a nejvyšší správní soud ve svém nálezu ze dne 26. listopadu 1925 čís. 7692, Boh. čís. 5158/1925. Podle prvního odstavce § 37 má obec, vykonává-li policii místní, nahraditi veškerou škodu, která by komu vzešla z opomenutí povinností, jež ukládá obci zákonná policie místní (§ 36). Kompetenční norma o tom, kdo rozhoduje o této náhradě a o její výši, obsažena jest v druhém odstavci § 37, který stanoví toto: »Zdali obec povinna jest dáti náhradu, rozhodne úřad politický po vyslyšení zastupitelstva okresního. Nestane-li se sjednocení o tom, mnoho-li náhrady se má dáti, budiž jí průchod zjednán pořadem práva«. Jest proto ve smyslu právě uvedeného zákonného předpisu, který jest, jak dovozeno bylo, v tomto případě rozhodný, příslušný k rozhodnutí, má-li Jindřich H. nárok na náhradu škody, vzniklé nedostatečným uložením vyklizených věcí, úřad správní a k rozhodnutí eventuálního sporu o výši této náhrady řádný soud.

III. Vznik kladného kompetenčního konfliktu nezávisí podle § 3 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n., na tom, zda správní úřad rozhodl ve věci k návrhu nebo z podnětu strany či z úřadu, nýbrž předpokladem pro vznik kladného kompetenčního konfliktu na straně správního úřadu jest, že si úřad ve věci, o niž rozhodl řádný soud, osobil příslušnost.

Spory mezi úřednictvem a okresními záložnami hospodářskými (zákon ze dne 6. června 1924, čís. 128 sb. z. a n.) jest s konečnou platností řešiti zemskému správnímu výboru, pokud mají základ v obecné úpravě požitků a nároků spojených s určitým služebním místem. Spory mezi jednotlivými úředníky a okresní záložnou hospodářskou z jich soukromoprávního služebního poměru jest řešiti řádným soudům.

(Rozhodnutí senátu pro řešení konfliktů kompetenčních ze dne 12. prosince 1930, č. j. 603/29).

Josef J., úředník okresní záložny hospodářské ve V. v Čechách, domáhal se žalobou proti tomuto ústavu podanou u zemského soudu civilního v Praze, by výpověď, daná mu žalovanou záložnou, byla prohlášena za bezúčinnou a uznáno, že jeho služební poměr dále trvá a že žalovaná jest povinna mu platiti veškeré služební požitky v žalobě podrobně vypočtené. Žalovaná záložna za sporu namítala nepřípustnost